

ДЖОН ГРИШАМ СТРАННОТО МОМЧЕ

Превод от английски: Любомир Николов, 2009

chitanka.info

Както повечето слухове, обикалящи из Клантън, и този беше започнал в бръснарницата, в някое кафене или в деловодството на съда, а щом излезе на улицата, светкавично се разпространи. Горещите клюки профучаваха през площада със скоростта на светлината и често се връщаха при източника в тъй променен и изопачен вид, че озадачаваха своя създател. Такава е същината на слуховете, но понякога — поне в Клантън се случва и да излязат верни.

В бръснарницата в северната част на площада, където мистър Феликс Ъпчърч подстригваше и даваше съвети почти от половин век, слухът бе донесен през едно ранно утро от мъж, който обикновено знаеше какво говори.

— Чух, че най-малкото момче на Айзък Кийн се прибира — каза той.

Мигновено всички забравиха подстригването, четенето на вестници, пушенето и споровете за снощния бейзболен мач. После някой се обади:

— Да не е онова, странното момче?

Тишина. Последва тракане на ножици, шумолене на страници и тук-там сподавена кашлица. Когато в бръснарницата за пръв път се повдигаше деликатна тема, тя биваше посрещната с временна предпазливост. Никой не искаше да се втурва с главата напред, иначе рискуваше да го обявят за клюкар. Никой не смееше да потвърждава или отрича, защото всяка неточна подробност или погрешна догадка можеше бързо да се разчуе и да нанесе сериозна вреда, особено ако ставаше дума за секс. На други места из града не се колебаеха толкова. Нямахше съмнение, че завръщането на малкия Кийн ще бъде подложено на дисекция от десетина посоки, но както винаги господата действаха внимателно.

— Е, чул съм, че не си пада по момичета.

— Правилно си чул. Дъщерята на братовчед ми учеше с него и разправяше, че винаги си е бил обратен, истински женчо. При първа възможност отпрашил към големия град. Мисля, че беше Сан Франциско, но не ме цитирайте по въпроса.

(„Не ме цитирайте по въпроса“ беше предпазен ход, целящ да опровергае току-що казаното. След това всички бяха свободни да повтарят чутото, но ако то се окажеше лъжа, първоначалният клюкар не носеше отговорност.)

— На колко години е?

Кратка пауза за пресмятане.

— На трийсет и една или трийсет и две.

— Защо се връща?

— Ами... не знам със сигурност, но разправят, че бил много болен, на крачка от смъртта, а в големия град нямало кой да се грижи за него.

— Значи се прибира да умре?

— Така казват.

— Айзък ще се обърне в гроба.

— Разправят, че роднините от години му пращали пари, за да не се връща в Клантън.

— Мислех, че вече съвсем са прахосали парите на Айзък.

Темата се отплесна към наследството на Айзък, неговите имоти и дългове, съпруги, деца и близки и тайнствените обстоятелства около смъртта му. В крайна сметка всички единодушно стигнаха до извода, че е умрял тъкмо навреме, защото останалите след него роднини са чисто и просто банда идиоти.

— От какво е болно момчето?

Раско, един от най-големите бърбъривци в града, известен със склонността си към фантазиране, отговори:

— Чух, че е оная, педалската болест. Дето не се лекува.

Четирийсетгодишният Бикърс, най-младият от присъстващите тази сутрин, попита:

— Да нямаш предвид СПИН?

— Така разправят.

— Не може да бъде.

След минути слухът бе потвърден в кафенето в източната част на площада, където една нахакана сервитьорка на име Дел поднасяше закуската от години. Утринната навалица представляваше обичайната смес от приключили нощна смяна полицаи и работници плюс двама-трима чиновници. Един от тях каза:

— Хей, Дел, разбра ли, че най-малкият син на Кийн щял да се прибира?

Дел, която от скука често пускаше дребни сплетни, но като цяло се позоваваше на сигурни източници, отговори:

— Вече е тук.

— И е болен от СПИН?

— Има му нещо. Блед е като восък и много изпит. Направо прилича на мъртвец.

— Кога го видя?

— Не съм го видяла. Но икономката на леля му ми каза вчера следобед. — Дел бе минала зад тезгяха, за да вземе новите порции от готвача, и всички в кафенето я слушаха. — Зле е, не ще и дума. Болестта е нелечима, никой не може да му помогне. В Сан Франциско няма кой да се грижи за него и е дошъл да умре у дома. Много тъжно.

— Къде живее?

— Е, със сигурност не в голямата къща. Роднините се събрали и решили, че не може да остане там. Болестта му е силно заразна и смъртоносна, затова го пращат в една от старите къщи на Айзък в Лоутаун.

— При цветнокожите?

— Така казват.

Трябваше им доста време, за да го осмислят, но звучеше логично. Идеята Кийн да живее в негърския квартал отвъд железопътната линия бе трудна за възприемане, но пък изглеждаше съвсем естествено човек, болен от СПИН, да не се допуска в бялата част на града.

Дел продължи:

— Един Господ знае колко бараки е купил и построил старият Кийн в Лоутаун. Мисля, че все още притежава двайсетина.

— А знаеш ли с кого ще живее момчето?

— Пет пари не давам. Само не искам да идва тук.

— Чакай, Дел. Какво ще направиш, ако ей сега влезе и си поръча закуска?

Тя избърса ръцете си и погледна втренчено мъжа, задал въпроса. Стисна зъби и отговори:

— Виж, не съм длъжна да сервирам на когото и да било. Повярвай ми, при тая клиентела непрекъснато мисля за това. Ако влезе, ще го помоля да си върви. Не забравяй, момчето е много заразно и не става дума за обикновена настинка. Ако го обслужа, следващия път някой от вас може да получи неговата чаша или чиния. Помислете и за това.

Всички потънаха в размишления.

Накрая някой каза:

— Чудя се колко ли ще живее.

Същият въпрос се обсъждаше и отсреща — на втория етаж на съда, в деловодството. Там служителите пиеха сутрешното си кафе, дъвчеха закуски и си разменяха последните новини. Майра, която отговаряше за вписването на нотариалните актове, бе завършила гимназия една година преди Ейдриън Кийн и още тогава знаеше за странните му наклонности. Сега тя имаше думата.

Десет години след гимназията, докато беше на почивка в Калифорния със съпруга си, тя позвъни на Ейдриън. Обядваха заедно на Рибарския кей, откъдето се виждаха Алкатраз и Голдън Гейт Бридж, и си поговориха чудесно за старите времена в Клантън. Майра го увери, че в родния им град нищо не се е променило. Ейдриън говореше свободно за начина си на живот. Беше 1984 г. и той се радваше, че не е нужно да се крие, макар в момента да нямаше конкретен партньор. Тревожеше се за СПИН — болест, за която Майра изобщо не бе чувала по онова време. Първата вълна на епидемията върлуваше сред тамошните хомосексуалисти, нанасяйки страховити и трагични поражения. Съветваха ги да променят живота си. Някои умират до шест месеца, обясни Ейдриън на Майра и съпруга ѝ. Други се крепят с години. Той вече беше загубил няколко приятели.

Майра отново описа срещата с пълни подробности пред зяпналата публика от десетина чиновници. Фактът, че е ходила чак до Сан Франциско и е минавала с кола по моста, я правеше по-специална. Неведнъж бяха виждали снимки от пътуването.

— Казват, че вече е тук — обади се друг чиновник.

— Колко му остава?

Майра обаче не знаеше. След онзи обяд преди пет години не бе имала никакъв контакт с Ейдриън, а сега очевидно не желаше да се срещат.

Броени минути по-късно стана ясно, че Ейдриън Кийн е бил видян в града. Някой си мистър Рутледж влезе в бръснарницата за ежеседмичното си подстригване. Всяка сутрин по изгрев-слънце неговият племенник разнасяше вестник „Тюпълоу Дейли“, за който бе абонирана всяка къща в центъра на Клантън. Племенникът бе чул слуховете и си отваряше очите на четири. Само преди два часа той бавно мина с колелото си по Харисън Стрийт, намали, когато приближи

къщата на стария Кийн, и се озова лице в лице с непознат, когото нямаше да забрави скоро.

Мистър Рутледж описа срещата.

— Джоуи твърди, че никога не е виждал по-болен човек. Мършав, изпит, блед като труп, с обриви по ръцете, хлътнали скули и оредяла коса. Все едно гледал покойник, готов за дисекция.

Рядко се случваше Рутледж да попадне на факт, който не може да разкраси, и всички знаеха тази негова слабост. Но той беше успял да спечели вниманието им. Никой не дръзна да попита дали глуповатият тринайсетгодишен Джоуи наистина е употребил думата „дисекция“.

— Какво му е казал?

— Поздравил го е с „Добро утро“ и онзи отвърнал. Джоуи му подал вестника, но гледал да стои по-надалеч.

— Умно момче.

— После скочил на колелото и завъртял педалите. Това нещо не се хваща направо от въздуха, нали?

Никой не рискува да изкаже предположение.

Към осем и половина вестта стигна до Дел, а вече се правеха и догадки за здравето на Джоуи. В девет без петнайсет Майра и останалите чиновници говореха оживено за призрачната фигура, която подплашила вестникарчето пред къщата на стария Кийн.

Час по-късно по Харисън Стрийт мина патрулна кола и двамата полицаи в нея напрегнаха очи да зърнат призрака. По пладне всички в Клантън знаеха, че сред тях се е появил човек, умиращ от СПИН.

Споразумението бе сключено почти без преговори. Нямаше смисъл да се карат при дадените обстоятелства. Позициите бяха неравностойни и затова никой не се учуди, че бялата жена получи каквото искаше.

Бялата жена беше Лиона Кийн, за едни леля Лиона, за други Лиона Львицата — застаряваща повелителка на отдавна западнал род. Чернокожата беше мис Емпория, една от двете стари моми в Лоутаун. Емпория също беше на възраст — твърдеше, че е към седемдесет и пет, макар никога да не бе имала акт за раждане. Семейство Кийн притежаваше къщата, в която Емпория живееше под наем открай време, и точно поради тази привилегия споразумението бе сключено тъй бързо.

Емпория склони да се грижи за племенника, а след смъртта му трябваше да получи нотариалния акт. Розовата къщичка на Рузвелт Стрийт щеше да стане нейна без ипотеки и задължения. Семейство Кийн нямаше да претърпи кой знае каква загуба, защото те от години разпродаваха имотите на Айзък. За Емпория обаче сделката означаваше всичко. Мисълта, че ще притежава любимата си къща, решително надделя над нежеланието ѝ да се грижи за едно умиращо бяло момче.

Тъй като за нищо на света не би позволила да я видят отвъд железопътната линия, леля Лиона заръча на градинаря си да откара момчето до крайната цел. Когато старият буик спря пред къщата на мис Емпория, Ейдриън Кийн погледна розовата къща с бяла веранда, висяща папрат и саксии с теменуги и здравец. Зад дъсчената ограда се виждаше миниатюрна морава. Съседната къщичка, боядисана в жълто, беше също тъй красива и спретната. Той погледна по-нататък по улицата към пъстрата редица тесни домове, украсени с цветя, люлеещи се столове и гостоприемни врати. После пак се обърна към розовата къща и реши, че предпочита да умре в нея, отколкото в занемарената резиденция на километър и половина от тук.

Градинарят, който още носеше работните си ръкавици, за да се пази от заразата, бързо свали двата скъпи кожени куфара с цялото имущество на Ейдриън и побърза да си тръгне, без да каже сбогом и да му подаде ръка. Мис Лиона изрично му бе наредила да дезинфекцира буика отвътре, след като се върне.

Ейдриън огледа улицата в двете посоки и забеляза няколко души, които се криеха от жегата по верандите. Взе багажа си и тръгна по тухлената пътечка през двора. Вратата се отвори и мис Емпория го посрещна с усмивка.

— Добре дошли, мистър Кийн — каза тя.

— Без „мистър“, моля ви — отвърна Ейдриън. — Приятно ми е.

В този момент се полагаше ръкостискане, но Ейдриън разбра проблема и побърза да добави:

— Ръкуването е безопасно, но нека да го прескочим.

Емпория веднага се съгласи. Лиона я беше предупредила, че външността му е стряскаща. Тя бързо огледа хлътнолите бузи и очи и най-бялата кожа, която бе виждала някога. Престори се, че не забелязва

костеливата фигура под дрехите, станали твърде широки. Без колебание махна с ръка към масичката на верандата и попита:

— Искате ли малко подсладен чай?

— Би било чудесно, благодаря.

Говореше ясно и отчетливо, южняшкият му акцент бе изчезнал преди години. Емпория се запита какво ли още е изгубил през дългото си отсъствие. Настаниха се около плетената масичка и тя наля чай. Пред тях имаше чиния с джинджифилови сладки. Тя си взе една, той не.

— Как сте с апетита? — попита Емпория.

— Никакъв го няма. Когато си тръгнах от тук преди години, свалих доста килограми. Отказах се от пържените храни, пък и никога не съм си падал много по яденето. А сега съвсем загубих апетит.

— Значи няма да готвя много?

— Така ми се струва. А вие съгласна ли сте с уговорката? Нали разбирате, имам чувството, че моите роднини са ви извили ръцете, съвсем е в стила им. Ако не ви е приятно, ще си потърся друга квартира.

— Уговорката е добра, мистър Кийн.

— Моля ви, наричайте ме Ейдриън. А аз как да ви наричам?

— Емпория. Нека да си говорим на малко име.

— Дадено.

— Къде ще намериш друга квартира? — попита тя.

— Не знам. Вече всичко е толкова временно...

Гласът му звучеше дрезгаво думите се нижеха бавно, сякаш говоренето го натоварваше. Носеше синя памучна риза, джинси и сандали.

Емпория бе работила в болница, където беше виждала мнозина болни от рак в последните дни от живота им. Нейният нов приятел й напомняше за ония клетки хора. Но макар и толкова болен, все още личеше, че някога е бил красив младеж.

— А ти доволен ли си от уговорката? — попита тя.

— Защо да не съм?

— Бял джентълмен от известно семейство да живее в Лоутаун с цветнокожа стара мома.

— Може да е забавно — каза Ейдриън и за пръв път намери сили да се усмихне.

— Сигурна съм, че ще се погаждаме.

Той разбърка чая си. Мигът на веселие отмина и лицето му помръкна. Емпория също разбърка своята чаша и си помисли: „Горкият човек. Няма на какво да се радва.“

— Напуснах Клантън по много причини — заяви той. — Не е добро място за хомосексуалисти като мен. А и на такива като теб не им е лесно. Мразя начина, по който ме възпитаха. Срамувам се от отношението на семейството ми към цветнокожите. Мразех лицемерието в Клантън и нямах търпение да замина. Исках да живея в големия град.

— В Сан Франциско?

— Първо отидох в Ню Йорк, останах там няколко години, после си намерих работа на Западното крайбрежие. По някое време се преместих в Сан Франциско. След това се разболях.

— Защо се върна, щом градът ти е толкова неприятен?

Ейдриън въздъхна, сякаш отговорът би отнел цял час или просто не му се обясняваше. Избърса от челото си струйка пот, която се дължеше не на задухата, а на болестта. Отпи от чашата и накрая каза:

— Не знам. Напоследък видях много смърт и посетих повече погребения, отколкото ми се полага. Не понасях мисълта, че ще лежа в студеното гробище на далечен град. Може би просто се обажда южняшката ми жилка. Рано или късно всички се прибираме у дома.

— Така си е.

— А честно казано, останах и без пари. Лекарствата са много скъпи. Нуждая се от близките ми или поне от техните долари. Има и други причини. Сложно е. Не исках да натоварвам приятелите си с още една мъчителна смърт.

— И смяташе да отседнеш при роднините си, а не в Лоутаун?

— Повярвай ми, Емпория, предпочитам да бъда тук. Те не ме искат в Клантън. От години ми плащат, за да не се прибера. Отрекоха се от мен, изключиха ме от завещанията си, избягват да произнасят името ми. Затова реших да объркам живота им за последен път. Да ги накарам да страдат поне малко и да се охарчат.

По улицата бавно мина полицейска кола. И двамата се престориха, че не я забелязват. Когато отмина, Ейдриън отпи още една глътка и продължи:

— Трябва да знаеш някои основни неща. Вече около три години боледувам от СПИН и не ми остава много. В общи линии близостта с мен е безопасна. Единственият начин за предаване на заразата е чрез обмяна на телесни течности. Затова дай да се разберем, че няма да правим секс.

Емпория избухна в смях и след малко Ейдриън се присъедини. Смяха се, докато от очите им бликнаха сълзи. Верандата се разтресе и им беше трудно да спрат. Няколко съседни наостриха уши и ги загледаха отдалеч. Когато най-сетне се овладяха, Емпория каза:

— Вече забравих откога не съм правила секс.

— Е, мис Емпория, уверявам те, че аз пък съм правил достатъчно за мен, за теб и за половината Клантън. Но тези дни отминаха.

— И моите.

— Добре. Ако не ми пускаш ръка, и аз ще те оставя на мира. Иначе е разумно да вземем някои предпазни мерки.

— Медицинската сестра дойде вчера и ми обясни.

— Добре. Всичко ли ти каза? Пране, чинии, храна, лекарства, правила за банята и тоалетната?

— Да.

Той нави левия си ръкав и посочи едно тъмно петно на кожата си.

— Понякога тия неща се разраняват и си слагам превръзка. Когато стане, ще ти кажа.

— Мислех, че няма да се докосваме.

— Да, но те предупреждавам, в случай че не можеш да се удържиш.

Тя пак се засмя, но за кратко.

— Сериозно, Емпория. Около мен е сравнително безопасно.

— Разбирам.

— Сигурно, но не искам да живееш в страх от мен.

Току-що прекарах четири дни с каквото е останало от семейството ми и всички се държаха, сякаш съм радиоактивен. По същия начин ще реагират и тукашните. Благодарен съм, че прие да се грижиш за мен, и не желая да се тревожиш. Тепърва ще става трудно. Вече съм заприличал на мъртвец, а положението ще се влошава.

— Виждал си го и преди, нали?

— О, да. Много пъти. През последните пет години изгубих над десет приятели. Ужасно е.

Емпория имаше много въпроси за болестта, за начина му на живот, за приятелите и тъй нататък, но реши да ги отложи за по-късно. Изведнъж младежът ѝ се стори безкрайно уморен.

— Хайде да те разведа — предложи тя.

Полицейската кола мина отново, съвсем бавно. Ейдриън я погледна и попита:

— Колко често патрулират по тази улица?

Почти никога, искаше ѝ се да отговори. В други части на Лоутаун къщите не изглеждаха толкова добре, а съседите не бяха тъй надеждни. Имаше бордеи, билиардна зала, магазин за алкохол, по ъглите висяха банди безработни младежи и там патрулните коли се мяркаха по няколко пъти дневно. Но вместо това тя отвърна:

— Е, идват понякога.

Влязоха във всекидневната.

— Мястото е малко — каза Емпория почти виновно. В края на краищата той беше израснал в красива резиденция на сенчеста улица. Сега стоеше в мъничка къща, построена от неговия баща и притежавана от семейството му.

— Апартаментът ми в Ню Йорк беше два пъти по-малък — обясни той.

— Не ми се вярва.

— Сериозно, Емпория. Чудесно е. Тук ще бъда щастлив.

Излъсканият дъсчен под блестеше. Мебелите бяха идеално подредени покрай стените. Прозорците също светеха от чистота. Всичко беше на мястото си и личеше, че някой полага постоянни грижи. Двете малки спални се намираха зад всекидневната и кухнята. За Ейдриън имаше двойно легло с желязна рамка, заемащо половината стая. Освен това имаше и тесен гардероб, малък шкаф и компактен климатик на прозореца.

— Идеално е, Емпория. Откога живееш тук?

— Хммм, може би от двайсет и пет години.

— Толкова се радвам, че къщата скоро ще бъде твоя.

— Аз също, но да не бързаме. Уморен ли си?

— Да.

— Искаш ли да подремнеш? Сестрата каза, че се нуждаеш от сън.

— Би било чудесно.

Тя затвори вратата и стаята стихна.

Докато той спеше, един съсед от отсрещната къща дойде и седна на верандата при Емпория. Казваше се Хърман Грант и си падаше любопитен.

— Какво търси тук онова бяло момче? — попита той.

Емпория имаше готов отговор, който бе обмисляла от няколко дни. Надяваше се въпросите и конфронтиациите да отминат малко по малко.

— Името му е Ейдриън Кийн, най-малкият син на мистър Айзък Кийн, и е много болен. Приех да се грижа за него.

— Щом не е добре, защо не го пратят в болницата?

— Болестта му е по-различна. Лекарите с нищо не могат да му помогнат. Трябва да си почива и да пие по една шепа хапчета вееш ден.

— Значи скоро ще умре?

— Така изглежда, Хърман. Ще се влошава все повече и накрая ще си отиде. Много е тъжно.

— Рак ли е хванал?

— Не, не е рак.

— А какво?

— Друга болест, Хърман. Има я в Калифорния.

— Вижда ми се безсмислено.

— Много неща са безсмислени.

— Не разбирам защо ще живее при теб, в нашата част на града.

— Както споменах, Хърман, аз ще се грижа за него.

— Принуждават те, защото къщата е тяхна?

— Не.

— Плащат ли ти?

— Гледай си работата, Хърман.

Хърман стана и тръгна по улицата. Не след дълго слухът се разнесе.

Шефът на полицията отскочи за палачинки до кафенето и Дел почти веднага го притисна.

— Не разбирам защо не поставите момчето под карантина — изрече високо тя, за да я чуят всички.

— За това се изисква съдебна заповед, Дел — отговори той.

— Значи може да скита на воля из града и да сее микроби навсякъде?

Полицейският началник беше търпелив човек, преодолял много кризи през годините.

— Всички имаме право да скитаме на воля, Дел. Пише го някъде в Конституцията.

— Ами ако зарази някого? Тогава какво?

— Консултирахме се със здравните власти на щата. Миналата година в Мисисипи от СПИН са умрели седемдесет и трима души, тъй че болестта е позната. СПИН не е като грипа. Предава се само чрез телесни течности.

Настъпи тишина. Дел и клиентите напрегнато разсъждаваха какви течности може да произвежда човешкото тяло. Междувременно началникът хапна от палачинките, преглътна и добави:

— Вижте, няма смисъл да се тревожите. Всичко е под контрол. Той не досажда на никого. Просто си седи на верандата при Емпория.

— Чух, че хората там вече са притеснени.

— Така разправят.

В бръснарницата един редовен клиент каза:

— Черните не били много радостни. Плъзнал е слух, че странното момче се укрива в една от къщите на покойния му татко. Хората са ядосани.

— Не ги упреквам. Ами ако вземе да се засели до теб?

— Ще грабна пушката и няма да му дам да припари наблизко.

— Момчето не прави нищо лошо. Защо е целият шум?

— Снощи четох една статия. Предсказват, че СПИН ще стане най-смъртоносната болест в човешката история. Ще убие милиони, предимно в Африка, където всички се чукат, както им падне.

— Мислех, че тия работи стават в Холивуд.

— Там също. В Калифорния има повече болни от СПИН, отколкото в който и да било друг щат.

— Нали там го е прихванал малкият Кийн?

— Така казват.

— Не мога да повярвам, че през 1989 година в Клантън има случай на СПИН.

В деловодството на съда една млада дама на име Бет бе заела централното място около масата с понички и кафе, защото мъжът ѝ работеше в градската полиция и предния ден го бяха изпратили да провери положението в Лоутаун. Минал с колата покрай розовата къщичка на Емпория Нестър и наистина, както говорели хората, на верандата седял блед и мършав бял младеж. Полицаят и жена му никога не бяха виждали Ейдриън Кийн, но тъй като половината град се бореше да докопа старите фотоалбуми от гимназията, ученическите му снимки вече обикаляха от ръка на ръка. И тъй като бе минал обучение за бързо разпознаване на заподозрени, той почти не се съмняваше, че е видял именно Ейдриън Кийн.

— Защо го следи полицията? — попита Майра с леко раздразнение.

— Ами мъжът ми беше там, защото така му наредиха — рязко отвърна Бет.

— Не е престъпление да си болен — възрази Майра.

— Не, но полицаите трябва да защитават обществото, нали така?

— Значи, ако дебнат дали Ейдриън Кийн си седи на верандата, за нас ще е по-безопасно. Това ли казваш, Бет?

— Не съм го казала, недей да ми слагаш думи в устата. И сама знам да говоря.

И тъй нататък...

* * *

Той спа до късно и после дълго остана в леглото. Гледаше белия дъсчен таван и се чудеше колко дни му остават. После пак се запита защо е тук, но знаеше отговора. Беше видял толкова много от приятелите си да гаснат. Преди месеци взе решение да не товари с подобна гледка живите си приятели. По-лесно беше да се сбoguва с бърза целувка и силна прегръдка, докато още имаше сили.

Първата му нощ в розовата къща премина с обичайната поредица от тръпки и студена пот, спомени и кошмари, кратък сън и дълго виране в мрака. Събуди се изтощен и знаеше, че умората никога няма

да си отиде. Накрая стана от леглото, облече се и се захвана с лекарствата. Очакваха го над десет шишенца, подредени в спретната редица според указанията на лекарите. Първата доза включваше осем медикамента и той ги преглътна с чаша вода. Още няколко пъти през деня щеше да се връща за други комбинации и докато завинтваше капачките, си помисли колко безнадеждно е всичко. Хапчетата не бяха достатъчно свършени, за да спасят живота му — до откриването на истинско лекарство щеше да мине много време, — а имаха за цел само да го продължат. Струваха хиляда долара месечно, осигурявани неохотно от близките му. Двама негови приятели се бяха самоубили и мисълта за това не го напускате.

Къщата вече се затопляше и той си спомни дългите влажни дни на своето детство, лепкавата лятна жега, което не му липсваше в другия живот.

Чу Емпория в кухнята и отиде да я поздрави.

Не ядеше месо и млечни продукти, тъй че накрая се договориха за чиния нарязани домати от нейната градина. Странна закуска, помисли си тя, но леля Лиона ѝ бе казала да го храни с каквото поиска. „Отдавна не знам какво обича“, бе заявила тя. После двамата си направиха по чаша разтворимо кафе от цикория и излязоха на предната веранда.

Емпория искаше да знае всичко за Ню Йорк — град, който познаваше само от вестниците и телевизията. Ейдриън го описа, разказа за годините си там, за колежа, първата си работа, оживените улици, безбройните магазини, етническите квартали, тълпите народ и бурния нощен живот. Една дама, възрастна поне колкото Емпория, спря пред къщата и подвикна:

— Здравей, Емпория.

— Добро утро, Дорис. Ела да седнеш при нас.

Дорис не се поколеба. Запознаха се без ръкостискане. Тя беше съпруга на Хърман Грант от отсрещната къща и много близка приятелка на Емпория. Не личеше да се притеснява заради Ейдриън. След няколко минути двете жени заговориха за новия проповедник, когото не бяха сигурни дали харесват, а оттам се впуснаха в църковни клюки. За известно време забравиха Ейдриън, който се задоволяваше да ги слуша с развеселена усмивка. Когато приключиха с църковните дела, преминаха към семействата. Разбира се, Емпория нямаше деца,

но Дорис имаше достатъчно и за двете. Осем на брой, повечето разпръснати на север, трийсетина внуци и правнуци. Обсъждаха се всевъзможни приключения и конфликти.

След като ги слуша един час, Ейдриън използва временното затишие и подхвърли:

— Слушай, Емпория, трябва да отида до библиотеката. За ходене пеш сигурно е твърде далече.

Емпория и Дорис го изгледаха странно, но премълчаха. От пръв поглед си личеше, че Ейдриън е прекалено крехък, за да се добере до края на улицата. В тая жега клетото момче щеше да рухне на метри от розовата къща.

В Клантън имаше само една библиотека, която се намираше до площада. За клон в Лоутаун никога не бе ставало дума.

— Ти как се придвижваш? — попита той. Беше ясно, че Емпория няма кола.

— Обаждам се на „Черно и бяло“.

— На кое?

— Таксита „Черно и бяло“ — обясни Дорис. — Ползваме ги редовно.

— Не ги ли знаеш? — попита Емпория.

— Отсъствах четиринайсет години.

— Да, вярно. Дълга история.

Емпория се намести по-удобно и се приготви да разказва.

— Така е — потвърди Дорис.

— Има двама братя на име Хършел. Единият черен, другият бял, горе-долу на една възраст. Според мен са около четирийсет, ти как мислиш, Дорис?

— Да, някъде там.

— Имат общ баща и различни майки. Едната е тукашна, другата е от центъра. Бащата избяга отдавна и двамата Хършел знаеха истината, но не можеха да я приемат. Накрая се срещнаха и признаха онова, което беше известно на целия град. Доста си приличат, не смяташ ли, Дорис?

— Белият е по-висок, но тъмният е със зелени очи.

— Решиха да основат компания за таксита. Купиха два стари форда на по един милион километра. Боядисаха ги в черно и бяло и това стана име на компанията. Вземат хора от тук и ги карат натам, при

чистите къщи и магазините. Понякога качват някого там и го докарват тук.

— За какво? — попита Ейдриън.

Емпория и Дорис се спогледаха за миг. Ейдриън надушваше някаква мръсна провинциална тайна и нямаше намерение да отстъпва.

— Хайде, дами, кажете ми. Защо такситата докарват бели хора отвъд железопътната линия?

— Тук играят покер — призна Емпория. — Така съм чувала.

— И заради жени — тихо добави Дорис.

— И нелегално уиски.

— Ясно — каза Ейдриън.

След като истината излезе наяве, тримата се загледаха в една млада майка, която вървеше по улицата с голяма торба покупки.

— Значи може просто да се обадя на братя Хършел и да си поръчам такси до библиотеката? — попита Ейдриън.

— С удоволствие ще позвъня вместо теб. Познават ме добре.

— Свестни момчета са — добави Дорис.

Емпория прекоси верандата и влезе вътре. Ейдриън се усмихна замислено и се помъчи да повярва на историята за братята Хършел.

— Страшно мила жена — заяви Дорис и размаха длан пред лицето си.

— Вярно е — потвърди той.

— Просто не успя да намери подходящия мъж.

— Откога я познаваш?

— Немного отдавна. Сигурно от около трийсет години.

— Трийсет години малко ли са?

Тихичък смях.

— За теб може и да не са, но с някои хора тук съм отраснала, а това беше преди доста време. На колко години съм според теб?

— На четирийсет и пет.

— Майтапчия. След три месеца правя осемдесет.

— Не може да бъде!

— Господ ми е свидетел.

— А Хърман на колко е?

— Разправя, че бил на осемдесет и две, но не му вярвам.

— Откога сте заедно?

— Оженихме се, когато бях на петнайсет. Много отдавна.

— И имате осем деца?

— Моите са толкова. Хърман има единайсет.

— Значи той има повече деца от теб?

— Три са извънбрачни.

Ейдриън реши да не разпитва за тях. Може би беше разбирал тия неща някога, докато живееше в Клантън. Може би не. Емпория се върна с чаши и кана ледена вода върху поднос. За да я успокои, Ейдриън деликатно бе настоял да ползва винаги една и съща чаша, чиния, купичка, нож, вилица и лъжица. Тя наля вода с лимон в предвидената за него чаша — стар сувенир от окръжния панаир през 1977 г.

— Свързах се с белия Хършел. Ще дойде след минутка — каза Емпория.

Отпиваха студена вода, правеха си вятър с длани и обсъждаха жегата. Дорис заяви:

— Той си мисли, че съм на четирийсет и пет, Емпория. Какво ще кажеш за това?

— Белите нямат око за такива неща. Ето го и таксито.

Явно във вторник сутрин нямаше много работа, защото колата пристигна по-малко от пет минути след обаждането на Емпория. Наистина се оказа стар черен форд феърлейн с бели врати и бял капак. Беше чист, с лъскави колела и телефонни номера върху броните.

Ейдриън стана и бавно се протегна, сякаш трябваше да следи всяко свое движение.

— Ще се върна след около час. Отивам само до библиотеката да взема няколко книги.

— Ще се справиш ли? — попита Емпория с нескрита тревога.

— Разбира се. Нищо ми няма. Беше ми много приятно, мисис Дорис — каза той почти като истински южняк.

— Пак ще се видим — отвърна Дорис с широка усмивка.

Ейдриън слезе по стъпалата на верандата и вече бе минал половината път към улицата, когато белият Хършел се измъкна от колата и извика:

— О, не! По дяволите, няма начин да влезеш в таксито. — Той застана пред колата и гневно посочи Ейдриън. — Чух за теб!

Смаяният Ейдриън застана на място, неспособен да реагира.

— Няма да ми съсипеш бизнеса! — продължаваше Хършел.

Емпория слезе на стъпалата.

— Няма страшно, Хършел. Имаш думата ми.

— Стига, мис Нестър. Не става дума за теб. Той няма да влезе в колата ми. Трябваше да кажеш, че е за него.

— Недей така, Хършел.

— Всички в града знаят за болестта му. Няма начин. Няма начин, по дяволите.

С гневни стъпки Хършел се върна до отворената врата, седна вътре, затръшна я и даде газ. Ейдриън погледа как колата се отдалечава по улицата, после бавно се изкачи по стъпалата, мина покрай жените и влезе в къщата. Беше уморен и трябваше да поспи.

Книгите пристигнаха късно следобед. Мис Дорис имаше племенница, която преподаваше в училище и се съгласи да взема от библиотеката каквото поиска Ейдриън. Той бе решил най-после да се потопи във въображаемия свят на Уилям Фокнър — автор, когото му бяха натрапили още в гимназията. По онова време Ейдриън, както всички ученици от Мисисипи, смяташе, че съществува щатски закон, задължаващ преподавателите по английски да включват Фокнър в програмата. С много усилия бе изчел „Приказка“, „Реквием за една светица“, „Непобедените“ и други творби, които впоследствие се помъчи да забрави. Накрая, съвсем объркан, вдигна ръце някъде към средата на „Врява и безумство“. Сега, в последните си дни, твърдо бе решил да разбере Фокнър.

След вечерята, докато Емпория миеше чиниите, той седна на верандата и се захвана с „Войнишка заплата“, издадена през 1926 г., когато Фокнър бил едва на двайсет и девет. Прочете няколко страници и спря да си почине. Вслуша се в звуците наоколо: тих смях от близките веранди, крясъци на играещи деца в далечината, телевизор през три врати от тяхната, пискливия глас на жена, ядосана на съпруга си. Гледаше ленивото движение на пешеходците по Рузвелт Стрийт и съвсем ясно усещаше любопитните погледи на хората, минаващи край розовата къща. Винаги се усмихваше и кимаше, щом го поглеждаха, и неколцина отвърщаха колебливо на поздрава.

По здрач Емпория излезе на верандата и се настани на любимия си люлеещ се стол. Дълго мълчаха. Можеше и да не си говорят, защото

вече бяха стари приятели.

Накрая тя каза:

— Много ми е съвестно заради Хършел и таксито.

— Недей да се тревожиш. Разбирам.

— Той просто е невежа.

— Виждал съм много по-лоши неща, Емпория. Ти също.

— Сигурно. Но това не го оправдава.

— Така е.

— Да ти донеса ли чай с лед?

— Не. Бих искал нещо по-силно.

Тя се позамисли и не отговори.

— Виж, Емпория, знам, че не пиеш, но аз го правя. Не съм голям любител, но наистина се нуждая от една чашка.

— В къщата ми никога не е влизал алкохол.

— Тогава ще пийна тук, на верандата.

— Аз съм християнка, Ейдриън.

— Познавам доста пиещи християни. Спомни си Първото послание до Тимотея, глава 5, стих 23, където апостол Павел съветва Тимотей да взема по малко вино за болния си стомах.

— От стомах ли страдаш?

— От всичко страдам. Трябва ми вино, за да се почувствам по-добре.

— Не знам...

— И ти ще се почувстваш по-добре.

— Моят стомах си е наред.

— Чудесно. Тогава ти ще пиеш чай, а аз вино.

— Къде ще го намериш? Магазините за алкохол са затворени.

— Работят до десет. Щатски закон. Обзалагам се, че наблизко има поне един.

— Виж, нямам право да ти се налагам, но ще е голяма грешка, ако отидеш до магазина по това време. Може и да не се върнеш.

Емпория трудно си представяше как един бял човек, особено в неговото състояние, изминава четири пресечки до магазина на Уили Рей, където младите гангстери се мотаят из паркинга, купува алкохол и се прибира обратно в нейната къща.

— Идеята е лоша, повярвай ми — настоя тя.

Минаха няколко минути, без да си кажат дума. По улицата се зададе човек.

— Кой е този? — попита Ейдриън.

— Карвър Снийд.

— Свестен ли е?

— Става.

Изведнъж Ейдриън подвикна:

— Мистър Снийд!

Карвър приближаваше трийсет и в момента живееше с родителите си в края на Рузвелт Стрийт. Всъщност не отиваше никъде, а просто минаваше с единствената цел да зърне „призрака“, който умираше на верандата на Емпория Нестър. Не беше планирал да се озове лице в лице с него. Той отби към дъсчената ограда и каза:

— Добър вечер, мис Емпория.

Ейдриън стоеше на най-горното стъпало.

— Това е Ейдриън — заяви Емпория, не твърде доволна от срещата.

— Приятно ми е, Карвър — поздрави го Ейдриън.

— И на мен.

Няма смисъл да губим време, помисли си Ейдриън.

— Дали ще можеш да отскочиш до магазина за алкохол? — попита той. — Иска ми се да пийна нещо, а мис Емпория не разполага със запаси.

— В моята къща няма алкохол — заяви тя. — Никога не е имало.

— Ще те черпя шест бири за услугата — бързо добави Ейдриън.

Карвър се приближи до стъпалата и погледна Емпория, която седеше със скръстени ръце и стиснати зъби.

— Сериозно ли говори? — попита той.

— Досега не ме е лъгал — отсече тя. — Но не гарантирам, че няма да го направи.

— Какво искаш да купя? — обърна се Карвър към Ейдриън.

— Вино, за предпочитане шардоне.

— Какво?

— Всякакво бяло вино ще свърши работа.

— Уили Рей не продава много вино. Не се търси. Изведнъж Ейдриън се запита какво ли разбират под „вино“ отсам железопътната

линия. Дори от другата страна изборът беше доста оскъден. Представи си бутилка плодов сок с малко спирт и завинтена пластмасова капачка.

— Уили Рей продава ли вино с коркови тапи?

Карвър се замисли.

— За какво са тапите?

— Как отваряте бутилките вино при Уили Рей?

— Развинтваме капачките.

— Ясно. А колко струва една?

Карвър сви рамене.

— Не купувам вино. Предпочитам бира.

— Дай предположение. Колко?

— Във фермата на Бун го дават по четири долара шишето.

Ейдриън извади пари от десния джоб на джинсите си.

— Да забравим виното. Искам да купиш най-скъпата бутилка текила, която намериш в магазина. Разбра ли ме?

— Както кажеш.

— За себе си вземи шест бири и ми донеси рестото.

Ейдриън протегна парите, но Карвър замръзна на място. Погледна банкнотите, после Ейдриън и се озърна за помощ към Емпория.

— Няма страшно — успокой го Ейдриън. — Не можеш да се заразиш така.

Карвър все още не помръдваше. Не намираше сили да посегне и да вземе парите.

— Недей да се тревожиш, Карвър — каза Емпория, обзета от спонтанно желание да помогне за сделката. — Повярвай ми.

— Кълна се, че нищо няма да ти се случи — добави Ейдриън.

Карвър поклати глава и бавно отстъпи назад.

— Съжалявам — едва измънка той.

Ейдриън прибра банкнотите в джоба си и загледа как Карвър изчезва в нощта. Краката му бяха омекнали и трябваше да седне, а може би и да поспи. Бавно клекна и се отпусна на най-горното стъпало. Притисна глава към парапета и дълго мълча. Зад него Емпория се раздвижи и влезе в къщата.

Когато се върна на верандата, тя попита:

— Как се пише, „текила“ или „тикила“?

— Зарежи, Емпория.

Тя рязко мина край него и слезе по стъпалата.

— „Текила“ или „тикила“?

— Недей, Емпория. Моля те. Вече не ми се пие.

— Мисля, че е „текила“, права ли съм?

Обута с чифт стари бели маратонки, тя излезе на улицата и се отдалечи с впечатляваща бързина.

— „Текила“ е — подвижна след нея Ейдриън.

— Знаех си — долетя отговорът.

Често слуховете бяха съвсем неверни — чисти измислици на хора, които или обичаха да гледат как лъжите им се разнасят из града, или се радваха на чуждите проблеми.

Най-новият тръгна от деловодството на втория етаж на съда, където адвокатите влизаха и излизаха по всяко време. Когато се събереше групичка юристи, не липсваха клюки. Тъй като за момента семейство Кийн привличаше повече от обичайната доза внимание, бе съвсем естествено адвокатите да играят активна роля в обсъждането. И още по-естествено беше един от тях да даде начало на неприятностите.

Макар че веднага възникнаха вариации по темата, основният слух гласеше, че Ейдриън има повече пари, отколкото предполагат хората. Дядо му уредил няколко попечителски фонда още преди неговото раждане и на четирийсетия си рожден ден той щял да получи впечатляваща сума, но тъй като нямало да доживее дотогава, можел да завещае наследството на когото си поиска. И най-интересното: Ейдриън наел някакъв безименен адвокат да му състави завещание с указанията тайнствените пари да останат а) за Емпория Нестър, б) за новата група в защита на правата на хомосексуалистите, която скоро щяла да бъде основана в Тюпълоу, в) за негов интимен приятел от Сан Франциско, или г) за учредяване на стипендия за постъпване на чернокожи младежи в колеж. Изберете което си искате.

Поради прекалената сложност слухът трудно набра инерция и едва не потъна под собствената си тежест. Когато хората например си шушукаха кой с чия съпруга се среща, нещата бяха разбираеми. Но повечето граждани нямаха опит с дългосрочни попечителски фондове, наследства и други адвокатски щуротии, тъй че подробностите се замъглиха повече от обикновено. След като Дел от кафенето се зае да

разпространява клюката, вече се знаеше, че момчето чака огромно богатство, от което Емпория ще вземе по-голямата част, а близките му заплашват да я дадат под съд.

Само в бръснарницата нечий разумен глас попита за очевидното:

— Щом е толкова заможен, защо умира в оная стара барака в Лоутаун?

След което избухна спор колко пари има Ейдриън в действителност. Мнозинството смяташе, че не притежава нищо, но очаква наследството от фондовете. Един храбрец се подигра на останалите, като заяви, че всичко това са глупости и той знаел със сигурност, че целият род Кийн са бедни като църковни мишки.

— Вижте старата къща — рече той. — Няма парите да я боядисат, а са твърде горди, за да я варосат.

Към края на юни жегата стана непоносима и Ейдриън си стоеше в стаята, близо до шумния климатик, който едва работеше. Треската го налягаше все по-често и той просто не би оцелял в тежкия, задушлив въздух на верандата. Не носеше друго, освен бельо, често подгизнало от пот. Четеше Фокнър и пишеше десетки писма на приятели от предишния си живот. В останалото време спеше. Всеки трети ден идваше медицинска сестра за бърз преглед и нов запас от хапчета, които Ейдриън вече изсипваше в тоалетната.

Емпория полагаше огромни усилия да го храни, но той нямаше апетит. Тъй като никога не бе готвила за семейство, тя разполагаше с ограничен опит в кухнята. Малката градина ѝ осигуряваше достатъчно домати, тиквички, грах, зелен фасул и пъпешки, за да се изхранва цяла година, а Ейдриън любезно се мъчеше да отдаде дължимото на щедрата ѝ трапеза. Емпория го убеди да яде царевичен хляб, макар че съдържащо масло, мляко и яйца. Никога не бе срещала човек, който отказва месо, риба, пиле и млечни продукти и неведнъж питаше:

— В Калифорния всички ли се хранят така?

— Не, но има много вегетарианци.

— Не са те отгледали такъв.

— Нека не говорим за това как са ме отгледали, Емпория. Цялото ми детство беше кошмарно.

Тя слагаше масата три пъти дневно в часове по негов избор и двамата се стараеха да удължат храненето. Ейдриън знаеше, че е важно за нея да се храни добре, затова ядеше колкото можеше. Но след две седмици бе очевидно, че продължава да губи тегло.

Един ден бяха седнали да обядват, когато се обади проповедникът. Както винаги, Емпория вдигна слушалката на телефона, окачен на стената в кухнята. Разбира се, Ейдриън бе получил разрешение да го ползва, но рядко говореше. Нямаше на кого да се обади в Клантън. Не звънеше на близките си и те също не го правеха. Имаше много приятели в Сан Франциско, но те оставаха в миналото и той не искаше да чува гласовете им.

— Добър ден, отче — каза Емпория и се отдалечи, доколкото позволяваше шнурът. Поговориха накратко и тя приключи с любезното: — Ще се видим в три.

Върна се на масата и веднага захапа парче царевичен хляб.

— Е, как е свещеникът? — попита Ейдриън.

— Добре, струва ми се.

— Значи ще дойде в три следобед?

— Не. Аз ще отскоча до църквата. Каза, че искал да обсъдим нещо.

— Имаш ли представа какво?

— Много любопитен си станал напоследък.

— Е, Емпория, вече от две седмици съм в Лоутаун и разбрах, че човек тук няма личен живот. Смята се едва ли не за неприлично, ако не си пъхаш носа навсякъде. А и обратните са по-любопитни от другите. Знаеше ли го?

— Никога не съм чувала такова нещо.

— Вярно е. Доказан факт. Тъй че защо отчето не наmine да те посети? Не е ли негово задължение да ходи по къщите, да наглежда паството и да приветства новодошли като мен? Преди три дни го видях на отсрещната веранда да си приказва с Дорис и Хърман. Все се озърташе насам, сякаш го беше страх да не прихване треска. Ти не го харесваш, нали?

— Предишният ми допадаше повече.

— И на мен. Няма да дойда с теб в църквата, Емпория. Моля те, недей да ме каниш пак.

— Само два пъти съм те канила.

— Да, а аз любезно ти отказах. Много мило от твоя страна, но нямам желание да ходя нито в тази църква, нито в която и да било. Напоследък не ми се вярва да съм добре дошъл някъде.

Тя премълча.

— Наскоро сънувах сън. Бях в някаква бяла църква тук, в Клантън. Присъствах на една от ония страховити проповеди, на които хората се търкалят и припадат по пътеките, а хорът пее с всичка сила: „Да се съберем ли при реката“. Проповедникът стоеше до олтара, молеше се и призоваваше грешниците да дойдат да се покаят. Разбираш за какво говоря, нали?

— Виждам го всяка неделя.

— А аз влязох облечен в бяло, но изглеждах много по-зле от сега и тръгнах към проповедника. Лицето му се изкриви от ужас, не можа да каже и дума. Хорът млъкна наскоро куплета. Всички застинаха, докато вървах по пътеката. Мина много време. Накрая някой извика: „Той е! Болният от СПИН!“ Друг изкрещя: „Бягайте!“ И настана същински ад. Всички се блъскаха. Майки грабваха децата си. Аз продължавах да вървя напред. Мъже скачаха през прозорците, а аз не спирах. Дебелите жени от хора със златисти одежди падаха и се опитваха да избягат. Но аз вървах към проповедника и накрая, когато стигнах до него, протегнах ръка. Той не помръдна. Не можеше да проговори. Църквата опустя, не се чуваше нито звук.

Ейдриън отпи глътка чай и избърса челото си.

— Продължавай. Какво стана?

— Не знам. Събудих се и добре се посмях. Понякога сънищата са много реални. Навярно за някои грешници няма път назад.

— Библията не казва така.

— Благодаря ти, Емпория. Благодаря и за обяда. Сега трябва да си полегна.

В три следобед Емпория отиде при отец Байлър в канцеларията му в църквата. Срещите на подобно място предвещаваха единствено неприятности и скоро след встъпителните любезности проповедникът премина на въпроса, или по-точно на един от тях.

— Чух, че са те видели в магазина за алкохол на Уили Рей.

Думите му изобщо не изненадаха Емпория.

— Аз съм на седемдесет и пет, поне с четирийсет години по-стара от вас, и ако реша да купя лекарство за приятел, просто го правя.

— Лекарство?

— Той така го нарича, а аз обещах на близките му, че ще се грижа за неговото лечение.

— Назови го както си щеш, Емпория, но църковното настоятелство е разтревожено. Една от възрастните ни дами да стъпи в магазин за алкохол. Какъв пример даваш на младежта?

— Това ми е работата и няма да трае дълго.

— Носи се слух, че си го поканила да се моли заедно с нас.

Благодаря ти, Дорис, помисли си Емпория, но не го изрече на глас. Само с нея бе споделила, че е казала на Ейдриън да дойде на църква.

— Аз каня всички да се молят с нас, отче. И вие го искате. Така пише в Библията.

— Е, в случая е малко по-различно.

— Не се тревожете. Няма да дойде.

— Слава Богу. За греха се заплаща със смърт, Емпория, и този младеж носи последствията от поведението си.

— Да, така е.

— А за теб не е ли опасно, Емпория? Болестта е плъзнала из страната и по целия свят. Тя е извънредно заразна и да ти кажа честно, в енорията се тревожим сериозно за теб. Защо поемаш такъв риск? Не е в твой стил.

— Медицинската сестра ме увери, че за мен няма заплаха. Чистя му, храня го, давам му лекарства и слагам гумени ръкавици, когато пера дрехите му. Вирусът се разпространява по полов и кръвен път, а ние избягваме подобен контакт.

Емпория се усмихна. Проповедникът си оставаше все така навъсен.

Той кръстоса ръце и благочестиво ги положи върху бюрото. Лицето му стана сурово, когато изрече:

— Някои от енорияшите се притесняват от теб.

Тя бе очаквала всичко друго, но не и това и щом осъзна какво има предвид, загуби дар слово.

— Ти докосваш каквото докосва той. Дишаш същия въздух, ядеш същата храна, пиеш същия чай и вода и Бог знае още какво. Переш дрехите, бельото и чаршафите му с гумени ръкавици заради вируса. Не

се ли досещаш колко е опасно, Емпория? После носиш бацилите тук, в Божия дом.

— Безопасно е, отче. Убедена съм.

— Може би, но всичко зависи от гледната точка. Нашите братя и сестри мислят, че си полудяла, и се страхуват.

— Някой трябваше да се грижи за него.

— Той произхожда от богато бяло семейство, Емпория.

— Няма си никого.

— Да не спорим за това. Основната ми грижа е църквата.

— Но църквата е и моя. Била съм тук много преди да дойдете, а сега искате да ме прогоните?

— Искам просто да си помислиш дали да не се оттеглиш, докато той почине.

Минутите минаваха в пълно мълчание. Просълзена, но с гордо вдигната глава, Емпория гледаше през прозореца към листата на дървото отвън. Байлър седеше неподвижно и се взираше в ръцете си. Когато накрая се изправи, тя заяви:

— Тогава да приемем, че на първо време няма да идвам, отче. Започвам сега, а ще сложа край, когато реша. И докато ме няма, ще влизам в магазина за алкохол, щом пожелаея, а вие и дребните ви шпиони можете да клюкарствате, колкото си искате.

Той я изпрати до изхода.

— Не пресилвай нещата, Емпория. Всички те обичаме.

— Виждам колко ме обичате.

— И се молим за теб и за него.

— Със сигурност ще му бъде приятно да го чуе.

Името на адвоката беше Фред Мейс — единственото от „Жълти страници“, познато на Ейдриън. Поговориха накратко по телефона и Ейдриън му написа дълго писмо. В петък, точно в четири следобед, Мейс и секретарката му паркираха пред розовата къща. Мейс носеше куфарчето си и каса вино от най-добрия магазин за алкохол отвъд релсите. Емпория отскочи на гости при Дорис, за да могат да обсъдят насаме правните въпроси.

Въпреки многобройните слухове Ейдриън не притежаваше нищо. Нямаше никакъв тайнствен фонд, наследен от покойни роднини.

Подготвеното от Мейс завещание зае само една страница и според него изтъняващите финансови средства на Ейдриън оставаха за Емпория. Вторият и по-важен документ уреждаше въпроса за погребението. Когато всичко бе подписано и заверено, Мейс остана да си побъбрят на чаша вино. Разговорът не трая дълго. Мейс и секретарката му явно бързаха да приключат срещата. Сбогуваха се с любезни думи и кимвания, но без ръкостискане, а щом се върнаха в кантората на площада, незабавно започнаха да описват ужасното състояние на младежа.

Следващата неделя Емпория се оплака от главоболие и реши да не ходи на църква. Валеше и лошото време й даде още един повод да си стои у дома. Двамата с Ейдриън ядяха царевични питки на верандата и гледаха бурята.

— Как е главоболието ти? — попита той.

— Минава. Благодаря.

— Веднъж спомена, че от четирийсет години не си пропускала литургия. Защо не отиде днес?

— Не се чувствах добре, Ейдриън. Нищо повече.

— Да не сте се скарали с проповедника?

— Не.

— Сигурна ли си?

— Нали ти казах вече.

— Откакто се срещнахте, не си на себе си. Мисля, че с нещо те е обидил и че е било свързано с мен. Дорис идва все по-рядко. Хърман изобщо не се появява. Изабел не е наминавала от седмица. Телефонът почти не звъни. А сега и не ходиш на църква. Ако ме питаш, целият Лоутаун ти обръща гръб, и то заради мен.

Тя не възрази. Как би могла? Ейдриън казваше истината и всяко възражение от нейна страна би прозвучало фалшиво.

Гръмотевица разтърси прозорците и мощен порив на вятъра тласна дъжда към верандата. Влязоха вътре — Емпория в кухнята, Ейдриън в стаята си зад затворена врата. Съблече се по бельо и се изпъна на леглото. Вече привършваше „Докато лежах и умирах“, петия роман на Фокнър. По очевидни причини дълго се бе колебал дали да го чете, но откри, че е много по-лек и весел от очакваното. За един час приключи с книгата и заспа.

Късно следобед дъждът отмина; въздухът остана прохладен и свеж. След лека вечеря с грах и царевичен хляб пак излязоха на верандата, където Ейдриън скоро обяви, че стомахът му се бунтува. Нуждаеше се от малко вино, както повеляваше Първото послание до Тимотея, глава 5, стих 23. За виното използваше пукната чаша за кафе със застарели петна. Едва бе отпил няколко малки глътки, когато Емпория каза:

— Знаеш ли, май и моят стомах не е наред. Може да опитам мъничко от това.

Ейдриън се усмихна.

— Чудесно. Отивам да донеса.

— Не. Седи си. Знам къде е бутилката.

Тя се върна с подобна чаша и се отпусна на люлеещия се стол.

— Наздраве — каза Ейдриън, доволен, че си има компания.

Емпория отпи, облиза устни и каза:

— Не е зле.

— Това е шардоне. Хубаво е, ама не е кой знае какво. Но е най-доброто, което имат в магазина.

— Ще свърши работа — каза предпазливо тя.

След втората чаша Емпория започна да се кикоти. Беше тъмно и над улицата цареше тишина.

— Исках да те питам нещо — подхвърли тя.

— Питай.

— Кога разбра, че си... така де, различен? На колко години беше?

Мълчание, дълга глътка вино. Досега бе разказвал историята само на онези, които можеха да го разберат.

— Нещата вървяха горе-долу нормално, преди да навърша дванайсет. Членувах в скаутски отряд, играех бейзбол и футбол, ходех на лагери и риболов. Обичайните момчешки занимания. Но когато навлязох в пубертета, започнах да осъзнавам, че не си падам по момичета. Съучениците ми говореха непрестанно за тях, а аз пет пари не давах. Загубих интерес към спорта и се обърнах към изкуството, дизайна и модата. Когато пораснах още малко, другите вече излизаха с момичета, но не и аз. Знаех, че нещо не е наред. Имах един приятел, Мат Мейсън. Голям красавец, момичетата бяха луди по него. Постепенно осъзнах, че го харесвам, но разбира се, не казах на никого.

Обичах да си фантазирам. Направо се побърквах. После започнах да заглеждам и други момчета. На петнайсет най-сетне си признах, че съм гей. По онова време останалите в класа вече си шушукаха. Нямах търпение да се махна отгук и да заживея както искам.

— Съжаляваш ли?

— Да съжалявам? Не, не мога да се променя. Мечтая си да бях здрав, но същото важи за всички тежко болни.

Тя остави празната чаша на плетената масичка и се загледа в мрака. Лампата на верандата не светеше. Двамата седяха в сенките и бавно се люлееха.

— Може ли да ти кажа нещо лично? — попита Емпория.

— Разбира се. Ще го отнеса в гроба.

— Е, и аз бях като теб, само че не харесвах момчета. Разбираш ли, никога не съм се смятала за различна. Не съм мислила, че нещо не ми е наред. Но така и не пожелах да бъда с мъж.

— Не си ли имала гадже?

— Може би, веднъж. Едно момче се мотаеше около къщата ни, а аз усещах, че трябва да излизам с някого. Нашите взеха да се тревожат, защото щях да стана на двайсет, а още не бях женена. На няколко пъти си легнахме заедно, но не ми хареса. Всъщност направо ме отвращаваше. Не понасях да ме докосват така. Но обещавай да не казваш на никого.

— Обещавам. А и на кого да кажа?

— Вярвам ти.

— Тайната ти е в сигурни ръце. Споделяла ли си я с друг?

— Господи, не. Не бих посмяла.

— А случайно да си имала нещо с момиче?

— Синко, по онова време просто не се правеха такива работи. Щяха да ме пратят в лудницата.

— А сега?

Тя поклати глава и се замисли.

— Понякога тръгва мълга за момче, което не влиза в рамките, но всичко става тихомълком. Нали разбираш, чуваме слухове, но никой не смее да заживее открито.

— Разбирам.

— Но по нашия край не съм чувала за жени, които си падат по други жени. Подозирам, че го пазят в тайна и се омъжват, без да кажат

на никого. Или пък правят като мен — просто твърдят, че не са срещнали подходящия мъж.

— Тъжно.

— Не е тъжно, Ейдриън. Имах щастлив живот. Искаш ли още мъничко вино?

— Добра идея.

Тя бързо изтича в къщата, за да приключи разговора.

Треската се завърна и вече не си отиде. Тялото му се обливаше в пот, после започна да го мъчи болезнена, раздираща кашлица. Сграбчваше го като гърч и го оставяше безсилен да помръдне. Емпория по цял ден переше и гладеше чаршафи, а нощем слушаше мъчителните звуци от стаята му. Приготвяше му ястия, които той не можеше да яде. Слагаше си гумени ръкавици и го къпеше със студена вода, без да се притеснява от голотата му. Ръцете и краката му бяха станали като клечки; нямаше сили да се добере до верандата. Не искаше да го виждат съседите, затова само лежеше и чакаше. Сестрата вече идваше всеки ден, но само му мереше температурата, подреждаше шишенцата с лекарства и мрачно клатеше глава към Емпория.

През последната вечер Ейдриън успя да облече панталони и бяла памучна риза. Грижливо прибра обувките и дрехите си в двата кожени куфара и когато всичко беше готово, взе черното хапче и го глътна с чаша вино. Отпусна се на леглото, огледа стаята и сложи пощенския плик на гърдите си. Намери сили да се усмихне и затвори очи за последен път.

На другата сутрин Емпория осъзна, че не е чула нито звук от стаята му. Почука на вратата и когато влезе, видя Ейдриън спретнат, усмихнат и потънал във вечен покой.

Писмото гласеше:

Скъпа Емпория,

Моля те, изгори писмото, след като го прочетеш.

Съжалявам, че ще ме намериш така, но в края на краищата този момент е неизбежен. Болестта бе стигнала до крайната

си фаза и времето изтичаше. Аз просто реших да ускоря нещата.

Адвокатът Фред Мейс пое грижата за всичко. Моля те, най-напред позвъни на него. Той ще се обади на съдебния лекар, който ще дойде, за да констатира смъртта. Тъй като никое погребално бюро в града не би приело трупа ми, ще ме откарат с линейка до крематориума в Тюпълоу. Там с радост ще ме изгорят и ще сложат пепелта в специално изработена урна. Стандартна, нищо претенциозно. После Фред ще донесе праха ми в Клантън и ще го връчи на мистър Франклин Уокър от погребалното бюро в Лоутаун. Макар и неохотно, мистър Уокър се съгласи да ме погребее в сектора за чернокожи, колкото се може по-далеч от парцела на роднините ми.

Всичко ще стане бързо и надявам се, без да разберат моите близки. Не искам да се месят — всъщност едва ли ще пожелаят. Дал съм на Фред писмени инструкции как да се справи с тях, ако се наложи.

Когато погребат праха ми, за мен ще е чест, ако кажеш наум някоя хубава дума. И моля те, наминавай от време на време да сложиш цветя на гроба ми. Пак казвам — протички цветя, нищо претенциозно.

В хладилника останаха четири бутилки вино. Моля те, изпий ги и си спомни за мен.

Много ти благодаря за добрината. Направи последните ми дни поносими, понякога дори приятни. Ти си прекрасен човек и заслужаваш да бъдеш такава, каквато си.

С обич, Ейдриън

Емпория дълго седя на леглото, плака тихо и дори го погали по коляното. После се стегна, отиде в кухнята, хвърли писмото в боклука и посегна към телефона.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.